

van Luepke c.s., die in de vergadering van 24 augustus 1764 werd behandeld en naar Ceylon is gestuurd, blijkt dat er f 1486 te veel in rekening is gebracht. Dit bedrag is weer naar Ceylon overgeboekt. Er is op 18 augustus 1763 ook een einde gemaakt aan het kostgeld voor een onderkoopman en emolumenten voor de eerste resident te kaap Comorijn, de boekhouder Jan van den Berg. Ook is krachtig aangedrongen op de reductie te Jaffna van het volgens het reglement van 11 augustus 1760 teveel van zeven schrijvers, drie kwekelingen en zeven soldaten als pennisten. Het is onbegrijpelijk dat zulke grote overschrijdingen zo ongemerkt konden ontstaan, te meer daar de dienaren te Jaffna [fol. 1935] deze overschrijdingen zonder de nadelen te vermelden in hun brief van 16 juli 1763 uitgebreid hebben behandeld. In de verwachting dat het reglement van bezuiniging voortaan, uitgezonderd personeel dat voor de oorlog nodig is, stipter nageleefd zal worden, heeft de Hoge Regering het hierbij gelaten. In het jongste boekjaar heeft de verkoop van handelswaar, inclusief de goederen uit Nederland, specerijen, areka, textiel, olifanten, paarden etc., bij een inkoopbedrag van f 195.660 volgens het rendement bij de brief van 24 januari 1764 een winst van f 198.409, of bijna 101½ %, opgeleverd. Dit is zeer positief. [fol. 1936] Het is ook aangenaam dat volgens de bijlage bij de brief van 24 januari 1764 door het wegnemen van belemmeringen en onderbrekingen, het onder druk zetten van de bevolking van de weefdorpen en van de draagossen, het verhogen van het recht op het keuren van textiel, bij een bestelling uit Nederland van 1741¼ balen, vanaf de overwal 1125¼ balen zijn geleverd. Zeer juist zijn daarvan door het bestuur 699 overgebleven balen voor de aanstaande retourschepen bestemd en is volgens de brief van 8 april 1764 de late levering voor rekening van de dienaren op de overwal gelaten. Maar het bestuur had wel meer inlichtingen kunnen vragen. [fol. 1937] Ook had het kunnen nagaan of de dienaren op de overwal zorgeloos waren geweest, of dat de onlusten de late ontvangst hadden veroorzaakt. In het eerste geval dient de Compagnie, afgezien van verdere maatregelen, schadevergoeding voor het werkeloos liggende kapitaal te ontvangen. In het tweede geval kan men van de dienaren aldaar niet het onmogelijke verlangen. Het bestuur moet dit nader onderzoeken. Het dient ook precies te rapporteren hoeveel pakken of balen die vanuit Nederland zijn besteld, zijn ontvangen en hoe het er met de bestelling voor Azië voorstaat. Men moet in één oogopslag kunnen zien hoe het met de inkoop staat. Dit bleef nu een raadsel voor wie erop vertrouwden dat de verhoging van de prijs [fol. 1938] van guinees eerste soort uit Tuticorin tot f 18⅔ het stuk, en van het gebleekte guinees uit Alwar Tirunagari en Manapar tot f 18⅔ en f 19⅔ uit een verbetering van de kwaliteit voort is gekomen en dat de bestelling uit Nederland voor 1765 zo goed mogelijk uitgevoerd zal worden. De directe zending uit Nederland van acht ton baargoud moet daarvoor voldoende zijn.)

Voor het overige heeft men met relatie tot 's Compagnies benedenlanden op de overwal als een prijselijke saak aangemerkt dat de bediendens niet alleen ons goed recht op de Chamoemagelamse bleekerijen tegens eenen Mahomet Jahof Saijboe (zijnde een onderhoorige regent van den berugten Cam Saijboe) hadden weeten te maintineeren, maar ook door het cannaal van eevengeciteerde Camsaijboe vandaar te dimoveeren den nieuwen Tutucorijnse mannigaar, nadat die bediendens alvorens alle de door hem geëxerceerde extorsiën en concissiën aan hem bij ola hadden te kennen gegeven. Zijnde ons daar benevens nog van zeer veel speculatie tevooren gekomen de gedaane vraagde door meergewaagde Camsaaijboe, waarom de Compagnie meermelte manigaar niet had gestraft, omdat daarin genoegsaam scheen opgesloten te leggen een stilswijgende of genoegsame qualificatie om in het vervolg sodanig te moogen handelen, schoon de ministers ter preventie van alle nodeloose brouillerijen liever hebben gelast bij de oude maximen vooralsnog te continueeren.

Fol. 1938r-1939r.

(Betreffende het munten van pagoden bracht het bestuur na naweging bij facultuur van 4 juni 1763 Batavia f 232 in rekening. Dit betrof partijen goud uit 1760 en 1761 die te Batavia uit Nederland en andere kantoren ontvangen dan wel ingekocht waren, en naar Ceylon waren gestuurd. Na aftrek van f 69, die op 346 ⁸⁵²⁵/₁₃₈₂₄ mark teveel en op 1351 ³⁴⁹/₉₆₀ mark